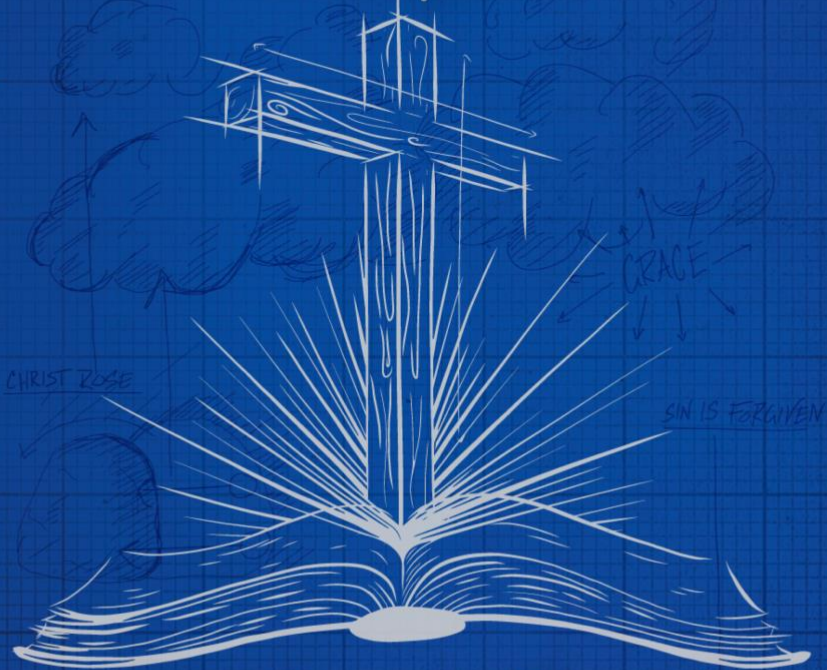

The

BIBLE

Blueprint

Our Gospel Creed

Doug Ley

A Massungulo ya Bibebe

A Ku kholwa ka hina ka
Evhangelu

Mutsari: Doug Ley

Doug Ley (MTeol, DMin)

I mudyondzisi loyi a rhambiwaku hi matiko la yo tala a tirha hi malembe lawa ma fikaka a 25 ku chumayeleni ka Evhangeli. A nduma ya yena kota mufundhisi, muteke wa yi Evhangeli a ma tikweni manwana, mudyondzisi yi nghena a matiko-kulo ya 4 ni mahungu ya yena lawa ma humaka ka bibebe ma haxiwa ematikweni ya 20. Hi yena a murhangeli wa “Serving Beyond Borders.”

Ntirho wa Evhangeli wa ku tala hi moya u nga ni kongomu ya ku hlomisa, kutiyisa ni kuhlohlotela a vatirhi va mahanyelo yo hambana-hamana ni vayaki-tiko a ku va vateka a Evhangeli va yi yisa eka lava vangariki na bibebe ni lomo a Evhangeli yi kalako yi nga si fika. Yena a nga kumiwa hi ku mutsalela: dpley@-servingbb.org

*A Masungulo ya Bibe: a kupfumela ka hina eka
Evhangeli*

©2017 hi Doug Ley

Ku lumba ka tifanelo: xibukwana lexi xi nga tsuki xi
kopyiwa hi munhu loko i nga ri hi xi phemonyana tsena na
xi kongoma a wutsari, na swona swi fanele ku pfumeliriwa
hi mutsali wa xona

Swi phemo hikwaswo swa rito ra Xikwembu swi susiwile
eka Bibe Mahungu Lamanene. Tifanelo hikwato
tihlayisiwile.

Masungulo

A Evhangelu hi ndlela ya xi Islam

Loko ndzi thsamile eka xi thsamu xa le ndzaku, ndzi swi tivile leswi a swi ndzi nyimela. Mahmoud a tsakile ku teka a muyendzi wa tiko rin'wana. A swi voneka a swikombiso swa madolari eka mahlo yena, hambi leswi a swi lava aku timeka loko ndzi mukomba a ndlela hi xi Arabe. Kambe mahlo ya yena mathlerile ma phatima loko hi sungula ku vulavula hi ta vukhongoti. A mupela-dyambu va hi dyondzisa swa ku a hi fanele a kuvulavula hi ta vukhongoti ni vuhosi. Kambe ndzi hanthlisile a ku dyondza leswako a Vuxene loko u nga vulavule hi ta vukhongoti kumbi ta vuhosi, kutani a mabulu a ma ngi lehi ngopfu. Kutani ndzi vutisa Mahmoud hi kwalaho ka ku pfumela ka yena ka Islam, yena a dzi hlamula hi xi vutiso mayelanu ni ku pfumela ka mina ka wu Kriste. A mabulo ya hina manyawurile ngopfu, hi va hi hleka hi thlela hi bula a ri yendzwene hikwayo.

Swa ndzi karatela a ku hlaya a makhambi lawa va nga ndzi khokhela a ku va ndzi hundzuka a musuluman. Hi thsima thsima a musuluman va lava a ku mina ndzi hundzika mun'we wa vona. Ya ndzi hlamarisa a ndlela leyi va vulavulaka ha yona hi ta ku pfumela ka vona va thlela va ndzi vitana ku ta fana na vona.

A vafambise lava va ma taxi, a vaxavise-va- swilo, va nyamabendzo, ni vapfule-va-swi-pfalo, a va yanga a xikolwene va ya fundha a ku hlephula a yi evhangeli ya Islam. Na kona a va vekangi a hlokweni ya vona a dyondzo yo kari ya ku vulavula hi ku ponisiwa hi xi Islam. Kambe hambisi swi ri tano, mun'wana ni mun'wana wa vona a lulamile ku tiva leswi a swi kholwaka ni leswi ni faneleki a kuva ni swi kholwa mina. Wa swi wona a Islam yi kandziha na yi xika eka mahungu yo nabyala lawa ma nge: la *ilaha illa Allah, wa Muhammad rasul Allah* (a kina xikwembu xin'wana loko a ngari Allah na kona Muhammad hi yena mu rhumiwa wa yena xikwembu)

Ku kholwa loko ka xi Islam ndza kholwa leswako hi kona ku endlaku leswaku va Suluman va tiya a kuvulavulene ka vona hi ta kupfumela ka vona. Ndzi vulavurile ni va suluman va misava hikwayo, ku sukela a Pasquistan, Arabia Saudita, Malasia, kumbe Amerika, hikwavo va vula swo fana: “hlaya *shabada* (vumbhoni) ma khambi manharhu hi siku a kuva u hundzuka a musuluman.” A kuna ku nchinha eku pfumeleni ka evhangeli ya vona, a va engeti na kona a va susi nchumu eku pfumeleni ka yi evhangeli ya vona. I ma Mahungu wo la ya man'we ya ku hlenganisana ma vuriwaka hi va Suluman emisaveni hikwayo kambe ma ni matimba.

A Evhangeli mayelano ni xiKriste

Loko wo fanisa mhaka leyi ni endlela leyi maKriste Ma vulavulaka ha yona hi ta Evhangeli ya vona. Ndza kambisisa a vanhu hi ma lembe ya ku fika 10, ndzi le kari ndzi vutisa a maKriste ya ku huma hi matiko ya ku hambana-hambana. A xi vutiso hi lexi: “i yini a Evhangeli, hi yihi a mhaka kumbe a dyondzo leyi hi faneleko a ku kholwa ka yona leswaku hi kuma a kuponisiwa?” Swi kambelo leswi ndzi endla emakerekeni, a swikolweni swa Bibe, eka ti nhlengeletano le titsongo, ka ti nhlengeletano ta va fundisa ni va Misionari kambe a hlamulio wa fana mikarhi hi kwayo. A hi kan’we ndzi nga tisa a xi vutiso lexi, ndzi ve ndzi amukela a mihlamulo yo hambana-hambana. A vavutisiwa i va fundise, vadyondzise va Bibe.

va dyondzise va rito emakerekeni, va dyondzi va xikolwa xa Bibe, kambe hambi swi ri tano a hlamulo a wu hetisekangi. Ka ha ri kona a ku kanakana hikuva ku tala ka maKriste swa ha va karatela a kuvulavula hi ta ku pfumela ka vona, vona a va swi koti a ku kandzakanya ku pfumela ka vona hi rito rin’we tsena.

Khambe rin’wana a ndzi ri kari ndzi dyondzisa a vampswa va vafundisa va 5, va huma hi xi kol’wene xa risima xa va Evhangelika, loko ndzi va vutisile hi ta Evhangelika, a mi hlamulo ya vona a yi hambana ngopfu. Kambe xi hlamulio xikulu kutlula ku kala ntwanano a ti mhakeni ta Evhangelika, i ku kala a ku pfumela leswaku a Evhangelika yi

nkandzankanyiwa hi marito matsongo swinene. Vona a va pfumele leswaku a Evhangeli yi vuliwa hi rito rin'we tsena. Vona va khoma a mhaka leyi yaku a ndzaku-ka-xi-namuntlha xi kombisile leswaku a ku nkandzankanya loko i wu phukuphuko. Va sukile a nhlengeletanwini na va nga ha ntwanani.

Hikwero hi fanele a ku va endhawine yin'we

Loko wo vutisa a musuluman u ku: dzi faneli ku endla yini a ku va ndzi nghena eParadeyisini? A hlamulo u ta fika hi xi hanthla. Va ta kubyela leswaku u fanele ku vula vumboni (*shahada*) makhambe manharhu u va u kholwa eka rona, na kame u fanele ku engeta hi yin'wana a mitirho eka Islam, kambe i masungulo ya kona lawa. Wena a u na fanelo ya ku titsona swakudya hi nkarhi wa Ramadan (som) loko u nga si kholwa u va u vula a shahada. A ku nyika a swisiwana (zakat) a hi swa nchumu kondza u hundzuka a musuluman. A masungulo ya wena ma vonakarile ni ku nkoma.

Lowo i karhi wa ku maKriste ma tirha swin'we hi patsano a ku va hi lava a kupfumela ka hina, a masungulo ya ku ponisiwa ka hina ta ni hi leswi hi tivisiweke a eritwini ra Hosi. Hikwaku a kuhambana ka hina ka mavito ya ti kereke, hikwayo a mhaka ya ma khongeleri ya hina, swi fanele a kuhuma entwananwini lowo u sukelaka eka masungulo lawa, hikuva a entwanano wo hetelela a mirini wa Kriste wu fanele a ku kumeka a evhangeleni. Kufika ka

xiboho lexi, a swi nga ta nabyala, hikuva Satana ni madimona ya yena a va yirhandzi a ntwanano ekerekeni, na kona a mhaka leyi i ya risima swineni leyi yi vulavulaka hi ta ku pfumela ka Evhangeli. A ku saseka ka Evhangeli i ku vevuka ni ku nabyala ka yona, na kona a maKriste ma pfumelelana leswaku a Xikwembu xa hina a hi xikwembu xa ma dzolonga (1 Vakorinto14:13), kambe vu nyinge bya vona va hlohlotela a ma dzolonga a Evhangeleni, na va nga swi tive, hambi loko na va lava a ku yi vikela.

A Ku Nabyala ka Evhangelu

Ku pfulunganya a Evhangelu

Loko ndzi dyondzisa a ti dyondzo ta Bibeledi, ndzi rhandza a kusungula hi xi kombiso xo nabyala. Ndzi veka etafuleni a Bibeledi ra mi tsalo ya yinkulo swineni. Etlhelweni ndzi veka a mabuku ya ku ringana tlhanu ni manharhu lawa matsariweki hi loyi a nga sungula a xikolwa xa Bibeledi le xi ndzi yeki eka xona, na mavulavula hi ta Xikwembu. Ndzaku ka swoswo ndzi nyima karhinyana leswaku a xi faniso xi nghena a mienhleketweni ya lava va swi vonaka. A ku hambana ka ti komba.tlhelo yin'wana i rito ra Xikwembu le ri huhuteriweke, Ri ni hikwaso leswi Xikwembu a xi lava a ku hina hi swi tiva, a masungulo ya swilo hikwaso, ni mankungu ya xona. Eka rin'wana thlelo i mabuku ya 8 lawa i nga ku tlamusela ka xi munhu xa xiphemunyana xa rito ra Xikwembu. A hlamulo wa ti komba, leswi Xikwembu xi nga swi nabyarisa, a vaanhu va rhandza a ku swi karatisa! Leswo a swi vule leswaku a tirho wa ku lava a entelelo wa swa Xikwembu a hi wu nene, kambe, makhambe yo tala, a ku saseka ka Evhangelu ni ta swilo swa Xikwembu ku lahleka eku tatisene ka swilo. A kutlamusela ka Evhangelu ku fanele a kuva kona, kambe a vi swoswo tsena, a ku tlamusela. Na ku nga si hlamuseliwa nchumu xo kari, a masungulo ya xona ma fanele a kutiveka kanhle, hikuva loko swi nga ri tano, ku ta humelela a mpfelo-mpfelo. Mabuku ni vutsari byo tala, a ma dhlunyate a masungulo lawa hi ndlela leyi yi tiyeke,

leswo swi endla leswaku a vahlayi va mabuku lawa va sala ni ku twisisa ka leswaku va fanele ku tiva hi thsima-thsima a rifu ra ku nchinchisa, kumbe mhaka ni mhaka ya ta kupfuka ka miri leswaku va ta kuma a ku ponisiwa. Hambe loko timhaka leti ti fanele a ku tlamuseliwa, hi swona, kambe wona i thlamuselo tsena, i ku thlamusela ka Evhangeli tsena. Kambe a ku tlamuselene ka hina, hi fanele a ku va hi langusa emasungulwene ya Evhangeli, hikuva hambe a muchai lo nene wa xitendi wa thlela a ya teka a masungulo eku chayene ka yena, na wona a maKriste lawa ma nga ma tive va swilo swa Xikwembu va fanele a ku thlela va ya a eka thlamuselo wa Evhangeli leswaku va humelela entirhwene wa vona.

Khasi i yine a Evhangeli?

Ku ni vutlari a kuhlamura a swi vutiso swa ta Xikwembu hi ku tirhisa a matsalwa ya Hosi, hikuva swi lulamile a ku tsika a vanhu valwa ni rito ra Xikwembu, kunthlula kulwa ni mienhleketi ya vanhu. A matsalwa ya Hosi ma nyika a hlamulo lowo u nabyaleke swinene lowo hi wu kumaka eka 1Vakorinto 15:1-5 laha a rito ri vulaka hi ku dhlunyata hi ta yi Evhangeli leyi Pawulo, Muapostola a nga hanxa yona. Yi dyondzisiwa xileswe:

1 Kambe vamakwerhu, ndza mi tsumdzuxa Evhangeli leyi ndzi tsamaka ndzi mi byela yona, 2 leyi mi yi amukeleke, leyi mi tiyeseleke eka yona, leyi mi ponisiwaka ha yona

loko mi yi hlayisa hilaha ndzi mi byeleke ha kona ; loko ngi a mi pfumelangi eka yona mahala.

3Hikuya emalweni ka swilo hinkwaso, ndzi mi nyikile lexi: ndzi xi amukeleke na mina, hileswaku Yesu u fele swidyoho swa hina hilaha Matsalwa ma vulaka hakona, 4 u lahliwile, kutani a tlhela a pfuka eku feni hi siku ra vunharhu, hilaha a Matsalwa ma vulaka hakona,5 kutani u voniwile hi Kefasi, endzhaku u voniwile hi lava khume na vambirhi.

Kambisisa leswi Pawulo a vulaka eka ti vesi to sungula ta timbirhi: Leyi hi yona a Evhangeli leyi yena a nga yi vula eka Vakorinto, na vona va yi amukerile, va tlhela va ponisiwa ha yona. Kamba a vesi ya vunharhu, laha Pawulo a vulaka leswaku yena a amukerile a Evhangeli. Yena a yi kuma kwihi kumbe a yi kuma na mani? Vagalatiya 1:12, yi hi byela leswaku yena a yi amukerile “hi ku hlavuteriwa yona hi Yesu Kriste”. Kutani Pawulo a hlamusela eka Vagalatiya leswaku a rhumerile a Evhangeli leyi eka vakhulukumba eYerusalema (Petro, Jacob, Johane) vona va yi amukerile a yi Evhangeli leyi Pawulo a dyondzisa yona. A ku amukela loko ka marito lawa ya Evhangeli ya Pawulo hi va Apostola lava vakulu ka vayuda ku hlamusela swilo swimbirhi: Pawulo a dyondzisa a Evhangeli ya tiyiso, na kambe a yi ri kona a Evhangeli leyi yi hlanganisaka a mayuda ni vamatiko (Vagalatiya 2:7).

Kutani, a Evhangelu hi khandzakanya xi leswi:

**Yesu u fele swi dyoho swa hina a tlhela a pfuka hi siku
ra vunharhu**

Leyo, vamakwerhu, i mongo wa yi Evhangelu. Loko hi kona a ku pfumela ka kusungula, ndhawu ya masungulo ya vuKriste. Hi nge susi nchumu eka swona, kambe hi nga engetela, ad infinitum!

Makhambe yo tala, ha nhonhowa a ku nabyalisa a Evhangelu. “U lava ku vula leswaku hi swoswo tsena? A ta Xikwembu ni matshamele ya xona kena? A ta rirhandzo kena? A Evhangelu ya Fumu kena?” a swilo swa ku vula swi ya mahlweni ku kaneta ku nabyarisiwa ka Evhangelu. Kambe swa karata a ku lwisana ni Matsalwa lawa, Pawulo a ri leyi hi yona a yi Evhangelu leyi yena a nga dyondzisa yona, yi nga ponisa a Vakorito. A matsalwa ya marito lawa ma komba leswaku lowo hi wona a mongo wa Evhangelu. Roy Ciampa na Brian Rosner va kandzhakanya hi ndlela leyi nene leswaku a matsalwa ya vesi leyi ma komba leswaku lowo hi wona a mongo wa Evhangelu:

Pawulo a tirhisa a marito ya muni ya nkonka ku kandzhakanya a Evhangelu: “Yena A file, a lahliwa, a pfuxiwa eku feni, a voniwile (a humelerile).” A marito ya nkonka i ya ku sungula ni ya vu nharhu (a file a thlela a pfuxiwa): hi vumbhirhi ra wona ma tiyisiwa hi marito lawa ma nge: “hi laha a matsalwa mavulaka ha kona”. A marito ya vumbhirhi ya [vumuni] lawa ma nge (a lahliwile na

kona a voniwile) i ngi ma kona a kutiyisa ni kuvurisa a rito le ri ro ranga. A ku lahliwa ka Kriste ku komba leswaku yena kunene u file.

A mhaka ya ku Yesu a voniwile hi timboni loko a tava a pfukile, swona swi tiyisa leswaku yena hakunene u pfukile aku feni.¹

A matsalero ya Pawulo ma komba a ku tiya ka mahungu ya Evhangelu ya yena: Leswaku Kriste u feli swi dyoho swa hina a thlela a pfuka hi siku ra vunharhu.

Na Kambe, lawa i masungulo ni hlavutelo wo hetelela wa Evhangelu. Le swi ndzi nga tive-ya-swilo-swa Xikwembu, ndzi wa ku sungula a ku nyima ni mhaka ya swilo le swi pfunaka a ku hlamusela a Evhangelu, i tiyiso leswaku hi dhynga swilo leswi swi nga hi pfunaka! Kambe a ku na nchumu xi faneleke a ku engeteriwa eka Evhangelu a kuva hi pona. A tirhu wa hina ta ni makholwa i ku pfuna lava nga landzike Yesu a kuva va twisisa ni ku kholwa eka tlamuselo wa ku Kholwa.

A Evhangelu Leyi yi ponisaka

Wena u ngi ngeni a matilwerne hi kukholwa swin'wana swo tlula a ku Pfumela loko hi ku vuleke. Wena u ngi tswariwi ra vumbirhi hi kupfumela leswaku Yesu a ri munhu tsena. Loko u tsemile a xi boho xa ku landza Yesu, swi nga endleka leswaku wena a u nga si thsumbula a vuKriste bya wena. Na kona wena a u nga swi tiva leswaku

mhunu ni Xikwembu va hlangana emirini wun'we, kambe a u swi tiva leswaku Yesu a hi mhunu tsena. A wu nga ma tive a marito la ma nge “a ku pfuna ka miri”, na kona a u nga swi tive leswaku ku ni vanhu la va swi alaku swa leswo. Kambe a u swi tiva leswaku a vutomi ra wena ri nyamile, leswaku u endlile swilo swo yila kutani u lavile a ku pfuniwa. Wena u lavile a tiyiso leswaku u kuma a kurhula ni kunyimela a u ton'wini ra wena. Wena a u tsukangi u enhleketa leswaku Yesu u ta va na a ku ferile, kambe ni sweswi a ta va na ha file. Wena a u swi tiva leswaku yena wa hanya kambe wa swi kota a ku kupfuna. Kumatani wena u huwelerile eka Yena, a va yena a nchinha a vutomi ra wena. Pawulo loyi a dyondzisa a Evhangeli leyi, a swi tiva leswaku a ku Pfumela loko tsena, a ma ri matimba ya Xikwembu ya ku ponisa (Varhoma 1:16)

Karhi wa xibhuku: nyimanyana u va u ti bhuka eka xibhuku. A xighava lexi xi nga hundza xi ta xi ku nyikile a mahleko kumbe a xi kunyikanga. Wena u hlekilenyana ku tsongo hikuva u tsundzukile le swi tsongo a u swi tiva, kambe a u swi tiva leswaku a vutomi ra wena ri hundzulukile loko u amukerile a ku ponisiwa. Hikuva a wu swi tiva leswaku a wu lulamangi (a u ri mudyohi hi ndlela ya Xibibele).

Kutani wena u twile ta Yesu l'weyi, leswaku Yena a nga ku pfuna a ku hambolokeni ka wena (Yena a ta ku ponisa).
Kutani wena u huwelerile ka Yena, u veka a thsemba ra

wena eka leswi a nga swi endla exihambanweni. Wena a u nga tive swo tala, kambe a u tiva le swi fanelaka, kutani a vutomi ra wena ri hundzulukile.

Kambe loko u nga hlekangi, kumbe loko a ku hlaya a mhaka leyi swi pfulunganyile a nhloko ya wena, kumbe swi ku endlile u lava a ku nyimela a mi enhleketo ya wena, kumbe wena u enhleketa leswaku a xikhongelo xa wena hi xona xi nga ku ponisa. Kumbe u enhleketa leswaku a kuya ka wena emanhl'weni ka xiluvelo hi swona swi nga ku ponisa. Kumbe u enhleketa leswaku a mitirho ya wena leyi nene hi yona yi nga ku ponisa. Kumbe u enhleketa leswaku u fanele ku endla swin'wana a kuva u ta pona swa ku thlula a ku pfumela tsena eka mhaka leyi yo nabyala. Loko swi ri tano, ku swi lava u fanele a ku enhleketa kanhle hi ta ku ponisa.

N'wina mu ri ndzi mani?

A Vumboni le bya nkonka

A mhaka a yo tindlunya. Yesu a ri kari a vutisa Petro leswaku a vanhu va ri yena i mani. Petro a nyikile a minhlamulo yo tiya, leswaku van'wani a va ku Yena hi Johane Mukhuvuri, kumbe Eliah, kumbe mun'we wa vaprofeti. Hikwavo lava a va ri vanhu tsena kutani a ku vula leswaku Yesu a ri munhu loyi a pfukeriki a nyameni, leswo swi nga hlamarisa, kambe a swi rhuki a Xikwembu.

Swi karatile eka Petro loko Yesu a n'wi langusa, yena ni va nghana va yena, a va a ku: “kambe n'wina mi ri ndzi mani?” Petro a hlamulela vanghanu va yena: “Wena u Kriste, N'wana wa Xikwembu le xi hanyaka.” Eku vulavulene ka yena hi ne mansungulo yo tiya ya Kereke ya Yesu (dyondza mhaka leyi eka Matewu 16:13-20). Hi nga copeteni eka mhaka leyi yi nga endla Yesu a vulavula hi ta ku simeka ka kereke ya yena emisaveni. Yena a vulavurile hi ta ku simeka ka kereke ya yena hikuva *Petro u hlamurile hi la ha a wi fanele ha kona!*

A Evhangeli ya Johane hi yona tsena leyi kalaka yi nga vulavurile hi mhaka leyi. Kambe Johane a veka hi matimba a mhaka leyi Yesu a nga yi vula leswaku yena i Kriste. Yena a nga tirhisi muapostola leswaku a vula mhaka leyi. Na kona Yena a nga tirhisi a wanuna leswaku a vula hi yena. Yesu a tirhisa a wansati wa vutomi ro hamboloka leswaku a vulavula hi ta tumbuluku wa Yesu. Loko u nga si dyondza hi wansati wa Musamarya a xi hlobyene eka xi phemu xa mune xa buku ya Johane, ndza ku kombela a ku va u veka a xibukwana lexi ethlelwene u va u dyondza a mhaka leyi yo hlarisa swineni. Wena u ta vona swa ku a munhu loyi a pfumelaka swa ku Yesu i Kriste a nga hundzulukisa ku yini a mughanga wa yena.

A ku twisisa Evhangeli hi ndlela yo hitiseka swi sungula hi ku vulavula ka Petro kumbe ka wansati wa le xinhlobyene. Loko u cuvuka Pawulo a nga vule swa ku Yesu a fele swi dyoho swa hina, kambe a ri Kriste a fele swi dyoho swa hina. Ha yini yena a vulavurisa xi swoswo?

Xana swi na ri sima ku tiva mhaka leyi? Ina! Hikuva loku u vula Yesu ta ni Kriste u kandzankanyaka mhaka hikwavo ya Evhangelu ya Testamenta le ya khali hi rito rin'we tsena. Ku Vula *Yesu*, i ku vulavula hi munhu. Ku vula *Yesu* ta ni *Kriste* i ku vulavula hi n'wana wa Xikwembu, Muprofeti, Muprista ni Hosi; Mutirhi loyi a xuphuliweke, Hosi ya ti Hosi leyi hluleke. kutani, Petro a hlamurile swona, Yesu a va a katekisa hlamulo wa yena.

Kriste

A xivutiso xin'wana ndzi rhandzaka a ku xi endla eka vaKriste hi lexi: “Ha yini Yesu a thyiwa Kriste xana?” a mihlamulo yi humaka ya hlamurisa, vanhu vo tala va enhleketa swa ku i xiloso xa yena. Van'wana va swi tiva swa ku i xitsamu xa yena, kambe a va swi tive leswaku xi vula yini. Eka lava va nga tlhariha, va swi tiva swa ku i vito ra Testamenta Le'yintshwa ri vulaku swaku Mesia wa testamenta le ya khale, kambe vona a va swi tive swa ku Mesia swi vula ku yini kumbe thlamuselo wa swona hi xiBibele.

A masungulo ya Evhangelu i vula Yesu ta ni Kriste. A Vito ra ku *Kriste*, hi swona, i vito ra Testamenta le'yintshwa ri vulaka swaku *Mesia*, kutani a thlamuselo wo vevuka swi vula swaku: “Mutotiwa”. Mufundhisi kumbe mudyondzisi un'wana l'we a ndlariheke u fanele ku dyondzisa a tiko ra yena a mhaka leyi nge swa ku *Kriste* swi fana ni ku *Mesia*, kutani hi vumbirhi ka swona swi vula swaku mutotiwa.

Kutani ke? Lexi i xi vitiso xa nkonka ku xi endla loko u twa a muchumayeli. Ha yini swi ni risima a ku Yesu a thyiwa Kriste kumbe Mesia eka mavulavuleri ya Pawulo hi ta Evhangelu? Hikuva i ngi vanhu lava va ti thyaku valandzeri va Yesu a va fanela ku tiva leswaku Yesu i mani. Vanhu vo tala va ti thya maKriste, kambe a hi maKriste. A hi maKriste hikuva va landza Yesu wo kari wa ku a hi Kriste, eka vona Yesu i ntsumi yo kari, kumbe muprofeti, kumbe xikwembwana xo kari lexi xi nga endleleni ya ku kula. Kambe leswo hikwaswo a hi leswi Yesu a nga swona. Yena i Leswi Petro a nga vula swaku Yena i Swona, “
Mesia, N’wana wa Xikwembu lexi xi hanyaka”

A vuKwembu ra Kriste

A xibukwana lexi a hi ntwanano mayelano ni wukwembu kumbe wumunhu ra Yesu. A Kereke yo sungula yi vulavurile, ku sukela ka mintwanano yo sungula, Leswaku Yesu hi yena wa mun’we. Va yi kumile kwihi a mhaka leyi? Hi nga tsuka hi kholwa leswaku vanhu van’wana va khale va nhlengeletanile a kuva va luka makhungu lawa ya ku Yesu i Xikwembu lexi xi hetisekeke na kambe i munhu loyi a hetisekeke va tlhela va nyimela mhaka leyi eku fika ekufeni xana? A hi swona, vona va xiyile a matsalwa va vona a vesi leyi yi nga eka Zakariya 12:10, a Hosi yi ri: “*ndzi ta chela ehenhla ka yindlu ya Yuda ni le henhla ka*

vaaki va Yerusalema, moya wa tintswalo ni wa mikhongelo; kutani va ta languta eka mina loyi va n'wi tlhaveke. Va ta n'wi rilela kukota loko va rilela n'wana la nga tswariwaa ri yexeva hlomuka ngopfu ehenhla ka yena, kukotisa loko va hlomukela n'wana wa mativula."

Vona va vonile a vesi ya ku fana na Esaya 7:14: “*Hikwalaho-ke, Hosi yi ta mi nyika yi ri yona xikombiso : vonani wanhwana u ta xurha nyimba, u ta veleka n'wana wa wanuna, kutani u ta n'wi thya vito ra Emanuwele, (Xikwembu xi na hina)."* Vona va enhleketa yini loko vesi yi ku munhu loyi a ta veleka a n'wana wa wanuna, leswi swi vulaka leswaku yena i munhu, kambe yena a velekiwa hi wanhwana katani u thyiwa Emanuwele, “leswi swi vulaku ku Xikwembu na Hina”? vona kambe va dyonzdile tindzimana tin'wana ku fana ni Tipisalema 2 ni 110, Esaya 9, na Daniel, va kumile leswaku Mesia kunene a le n'wana wa Xikwembu. Va thlela va dyondza Esaya 53 na Zakariya 12 va vona swaku Mesia loyi a ri munhu, a ta twisiwa ku vava, a va afa. A tiyiso hi le ya ku a Xikwembu a xi nge fi, kutani va vona leswaku Mesia i munhu hi thlelo ri n'wana. Ndzi thlela ndzi vula leswaku a ndzi naveri a ku kholwisa munhu hi mhaka leyi, kambe a ku si va ni muKriste ni un'we l'we pswariweke ra vumbirhi, ku sukela karhini wa Petro na Pawulo, ku fika sweswi ,loyi aleke a mhaka leyi.

I masungulo ya Evhangeli. Loko a munhu a ala leswaku Yesu i Xikwembu ni leswaku yena kambe i munhu, kutani munhu loyi a ala leswaku Yesu hi *Kriste*. Yena a ala a yi Evhangeli. Kambe loko u vula leswaku Yesu hi *Kriste*, kutani a masungulo ya Evhangeli ma tava ma vekiwile. A nga ri wanuna wa tumbunuku loyi a nga fela a swi dyoho swa hina a thlela a pfuka. A ve Yesu, *Mesia, a n'wana wa Xikwembu le xi hanyaka*.

Loko u vula Yesu ta ni *Mesia*, u ri kari u vula leswaku Yena i Muprofeta lo'nkulo, i muprista ni Hosi. A nankanya leswaku, *Mesia* kumbe *Kriste* swi vula leswaku “mutotiwa”. Sweswi enhleketa hi lava va totiweke eka Testamenta Leyi ya khale. Muxe a totile a Aroni ta ni Muprista lo'nkulo (Eksoda 40:13, Levhitika 8:12). Ta ni Hosi, Samiele a totile Davhida (1 Samiel 16:13). Ta ni muprofeta, Eliya u vitaniwile ku tota Elixu ta ni muprofeta (1 Tihosi 19:16). Ha swi tiva leswaku Yesu hi yena Muprista lo'nkulo eka karhi wa swoswi (Vaheveru 8-10). Na kona ha swi tiva leswaku Yesu i n'wana wa Davhida, a Hosi (Matewu 1:1,6, Luka 1:32). Swa hlamarisa, van'wana vaprista ni tihosi va totiwile eka Testamenta le ya khale. Kambe hi ni muprofeta mun'we tsena loyi a totiweke eka Testamenta le ya khale, Elixu. A testamenta Le'yintshwa yi vulavula hi ta Eiyu na Johane Mukhuvuri (Matewu 11:14). A swi hlamarise a kuva Yesu a byerile Johane Mukhuvuri a kuva a mukhuvura “ a kuva ku hela hikwaswo le swo lulama”. Yena a swi twisisile leswaku a khuvulo i toto wa Yena leswaku a sungula a tirho wa Yena. (loko u lava a ku

twisisa, dyondza a mahlori ya Elix a ni ya Yesu, u ta hlamala).

Ha yini ni vula sweswo? Hi kuva hi fanele a kuva hi tiyasana timbilo,, i nga ri tsena a ku dyondza ngopfu a Biblele, kambe leswaku hi dyondza ngopfu hi ta Yesu eBibelene.

A nsati wa mina a rhandza a ku dyondza. Karhi un'wana yena a dyondza a buku ya yena leyi a yi rhandzaka, mune, thlanu, kumbe thlanu na yin'we wa makhambe. Loko ndzi mu vutisa swa ku ha yini yena a dyondza a buku rin'we makhambe yo tala ké, yena a ndzi hlamula a ku, karhi ni karhi a dyondzaka a buku leyi a kuma swilo swimpswa i swi miendla a rhandza mhaka leyi a dyondzaka yona kambe na kambe. Swa fana ni rirhandzo ra hina le ri enteke na Yesu, ra kula loko hi teka karhi wo leha na hi dyondza a rito ra Yena, swi endla hi murhandza kambe na kambe, ku fana ni ku teka karhi wo leha na hi n'we ghandzela, ni ku khongela, ni ku dyondza ka Biblele.

A nchumu wa risima wu pfumalekaka eka Evhangeli ya hina

A ku hambana loko ku vonakaka

Loko ndzo vutisa swa ku hi byihi a vukhongoti lebyi andzeke emisaveni hikwayo, wena a u ta hlamula yini xana? Ku tala ka vanhu lava ndzi va vutiseke a mhaka leyi, a va hlamulanga hi laha swi fanelaka ha kona, van'wana va ri i Islam, van'wana va hlamurile swona. A hlamulo hi lo u nge: i vuKriste.

Enhleketa leswi hi karhinyana: Yesu a vula leswi, a nyangwa ya ku lova yi ahlamile kutani lava va ngenaka kona va tele, kambe nyangwa ya vutomi yi khumile, ni ndlela leyi yaka kona yi larile, kutani lava yi kumaka, a hi vanyingi (Matewu 7:13-14). Ha yini a tinhlayo ti vula leswaku va nyingi lava va ngenaka a vut'wini kambe Yesu a ri vatsongo ke? A hlamulo u tava leswaku a hi hikwavo lava nge i maKriste va nga maKriste ha kuneni.

Swi endlisa ku yini leswo. Hikuva vona va vitana a vito ra Yesu? Hikwavo va kholwa leswaku Yesu hi Kriste. Vona va kholwa leswaku Yesu a file a xihambanweni. Na vona kambe va kholwa leswaku yena a pfukile a ku feni. Leswo hi nga swi vona hi ku dya ka paseka. Na vona ingi va kholwa eka Evhangeli, ingi a ku vulavula ka Yesu ka hambana ni mhaka leyi. Kumbe a hi swona?

U ku twisisile a ku phazama ka mina eka leswi ndzi nga vula a henhla? Swa nabyala a ku lahleka u va u kanganyisiwa.

Ku kholwa swa ku Yesu hi Kriste, loyi a nga fa a xihambanwine a va a pfuka a hi yona a yi Evhangelu.

Leswi swi ndzi hlamarisaka loko ndzi endla a swi vitiso a vanhu, i mihlamulo ya vona leyi ingi yo va vona, ku fana ni leswi ndzi swi nga vula. Kambe ku pfumaleka nchumu wo kari. Kutani eka vanhu vo tala lava va thsamaka ekerekene vhike ni vhike, nchumu lexi hi xona a xi pfumaleka a vuton'wine ra vona hikwaro, na kambe a kuna ku ponisiwa handle ka nchumu lowo.

Ha yini mikarhi hikwayo hi Hitler?

Loko si u byerile vanhu a Evhangelu, kutani wa yitiva a mhaka leyi. Wena u thsama ni munhu loyi ingi i munene, u nhleka na yena mi va mi bula kondza mifika a mhakene ya vukhongoti. Yena a pfumela leswaku Yesu i leswo a nga vula swa ku i swona. Yena a va a pfumela leswaku a vambiwile a va a pfuka hi siku ra vunharhu. A swilo swa ha ri swinene ku ta fika la. Kambe loko a mhaka ya ku yena i mudyohi loyi a fanelaka a ku va ni Muponise yi fika, a mabulu mandzuluka ma nga ha tsakise kutani. “ina mina ndzi endlile swilonyana swo hamboloka” a wa pfumela leswo, “ni fana ni van'wana vanhu”. Na wena u pfumela. Kambe yena a engeta a vula a marito lawa mavuliwaka hi

van'wana vanhu, ndzi matwike makhambe yo tala swinene: “ Kambe mina a ndzi Hitler”, ku vula yena, ingi loko yena a lava ku vula leswaku a ndzi vileli a muponise. Kambe wena u fanele a ku thsinela eka yeka u n'we pfuna a ku a twisisa leswaku a mbilwine ya yena a lanhlekele ku fana na Hitler. Yena u hambanile ni Xikwembu na kona a nga na a ku yimela, loko a nga ri na Kriste.

A swi karati a kuva munhu a pfumela leswaku wa phazamanyana (loko a nga ri munhu wa ku ti kukumuxa!), kambe ku kuma munhu loyi a pfumelaka leswaku i mudyohi, leswi i swilo swin'wana. Hikwalaho vanhu va tirhisa a xi vikhelo xa Hitler ta ni ku ti huluxa. I ku ringhisa ka vona ku vula leswaku: “ mina a ndzi hambolokangi ngopfu”. A ma ehleketeli lawa mayelano ni xi dyoho, ni ku tiyarisa ka vanhu hi swona swi endlaka leswaku ku tala ka “maKriste” va nga ri lava va tswariweke ra vumbirhi. Ingi hi loko vo kala va ngi si nyima va ti langutisa va vafumela leswaku: “ Ndzi nyakampfarile, ndzi vilela ku pfuniwa” loko munhu a pfumela leswaku a ni swi dyoho, le xo i nchumu xin'we, kambe loko a pfumela leswaku yena i mudyohi, a hambolokile, a file a moyene, leswaku yena i mudyohi, a swilo swa hundzuluka swi va swi nchinha. Ku tala ka vanhu emakerekene, Yesu a kona mikarhi hikwayo a ndhawini yo kari kusuhi a yimela a ku va pfuna loko swi laveka, kambe va tiveka kule leswaku a ti vhekela eku hundzukeni ka vona. A kuponisiwa ku ta va kona, ta ni matsalwa ma nge Yena u rhandza ku tshama eka hina. Kambe a xi hlamariso hi leswaku ku tala ka “maKriste” lava ku Kriste a lunghisa a swi dyoho swa vona, a lunghisa

a timhaka ta vona, kambe a va swi lavi ku Yesu a lunghisa a vumunhu bya vona.

A wun 'winyi ra Evhangeli

A ndzi naveri ku tsema mhaka, kambe loko ku ri ni rito ra nkonka eku vulavulaeni ka Pawulo hi ta Evhangeli, ndza kholwa leswaku a rito ra kona i ta va “ya hina”. Hikuva a munhu loyi a vulaka a ku kholwa loko a vuyisa a vunene bya leswi Yesu a nga swi endla a xihambanweni evutonwini ra yena. A hi tsundzukeni ta ma vulavueri ya hina ni ta madyondzele ya hina ta swa Xikwembu: mina ndzi lumbha “ya hina”. Ndzi fanele a ku vula leswaku ndzi mudyohi. Ndzi fanele ku vula leswaku Yesu a fele swi dyoho swa mina. A ku amukela a kuponisiwa i ndlela ya ku titsongohata hikuva u fanele a ku landza mhaka ya kutswariwa ra vumbirhi.

Xana u tshama u vona a xihlangi loko xi tswariwa? Mina ndzi ve ni mune wa vana, i mhaka leyi yi kharataku swinene (hi swona, ndza pfumela leswaku swi kharaterile ngopfu a nsati wa mina ku thlula mina).

I tiyiso, a ku tswariwa ka n'wana i mhaka le yi kharataka ngopfu, na kona i mahaka ya matimba swinene, ku tswariwa ra vumbirhi na swona a swi nabyalanga. Ku fana ni leswi u langusaku a mana wo kari na alwa ni ku vavisa, swi tano ni munhu loyi a tswariwaka ra vumbirhi, u muvona ni loko a ri kari alwa a hinkeni ra yena, satan a ri ka ri a endla hikwaswo leswi a swi kotaku leswaku a sivela

a munhu loyi a kuva a ti tsemela mhaka ya ku landza Yesu, a n'wi byela swa ku yena a nga hombolokangi, ni mavunwa man'wana, a mi byela swa ku a nyimeli siku rin'wana. Kambe a Moya lowo kwetsima wa muvitana a kuva a ta vona Yesu ta ni hlamulo i nga ri tsena wa timhaka ta yena, kambe hlamulo wa vumunhu bya yena. Ta ni hi leswi n'wana a vekiwaka a xifuveni xa mana wa yena, na wena u tshamile ku va mboni ya ku vavisa ka xidyoho xa tumbuluku loko ku tisaka a rirhandzo ro hetelela, ku fana ni xihlangi lexi xa ha ku tswariwa, a xi kona nchumu xa ku tsakisa ku tlula loko a mhaka yi fika eku heteleleni. Hikwaswo swi sungurile loko munhu a pfumerile leswaku a ni timhaka. A va a pfumela leswaku Yesu a endlile nchumu mayelano ni mhaka ya yena. Yena u fele a mhaka leyi yena.

Lawa a hi makumu

Platan a phazamile

A mutsari Pearl Buck a le n'wana wa vaMissionari a China. Yena wa tsundzuka loko a makwavo l'we tsongo a vabyile hi dze-dze-dzi a va afa ku fana ni vanwana vana va vaMissionari lava va hanyaka a tindhawini ta to karhata. Loko a vanghana va mana wa yena va lava a ku m'we chavelela va ku: "I miri wa yena tsena lowo u fambeke", a mana wa yena a tlurile, na aba huwa leyi nkulo swinene na

a vula leswaku yena a a xurile a nyimba a va a tswala a miri lowo wa wu tsongo, a wuyambexile, a wudyisile a va a wuhlayisa, na kambe yena a wurhandza a miri lowo². A mana wa Pearl Buck a ri ni wutive byi nene hi swilo swa Xikwembu, ku tlula ti n'tive ta Makriste to tala ta swilo swa Xikwembu. Yena a swi tiva leswaku a vumbirhi ra ka Platan a ri na ndhawu eka wuKriste.

Yesu na yena. A mhaka leyi Platan a nga dyondzisa yona ya ku a moya kumbe a mienhleketo yinene, kambe a swa xivhiri kumbe a miri u hambolokile, swi hambanisa hikwaso swi nga eka Matsalwa, ku sukela loko a Xikwembu xi vurile xi ku a swi vumbiwa hikwaswo swa xivhiri swi nene (Genesa 1:31) ku ya fika eku pfluxene ko hetelela ka miri (Nhluvutelo 20). Hikwalaho, hambe leswi Yesu a swi tiva leswaku a ta pfluxa Lazaru eku feni, Yena a rilile (Johane 11:35). A mihloti ya yena yi xiririkile hi ku nkhunguvanyeka hikuva a kufa ka miri ka xukuvarisa swinene laha a misavene. Hikwalaho Pawulo a ri a rifu i nala wo hetelela (Vakorinto 15:26); i ku hlulanyaka ku tsongo ka satan eka nyimpi leyi yena a hluliweke khale. A rifu ra murhandziwa wa hina ra vavisa hikuva hina hi hanya ni miri ni moya wa wona. Leyi hi yona mhaka leyi yi endlaka leswaku a rifu ri fanele a ku hluriwa. A ku hambana ka miri ni moya a nga va nga leswi Xikwembu xi nga hi endlisa xiswona. A ku dyoha ni ku kala kutwisisa ka Adamu ku vuyisile a ku hambana loko. Ndzi nyimela leswaku a mana wa Pearl Buck, a ku khunguvanyekeni ni xirilweni xa yena a ta va a tsundzukile

leswaku a yena a thlela a wu vona a miri lowo wa wutsongo, na wuhanya. Lexi xi nga tshukaka xi munyika a ku nyimela loko i Evhangeli tsena: Hikuva Yesu a pfuxiwile hi siku ra vunharhu. A rifu a ri na rito ro hetelela. A kukala kukholwa eka Evhangeli i kupfumala a masungulo ya kunyimela. Mina ndzi vaviseka ngopfu eku lahlani ka vafi loko ndzi twa vanhu vo kala va nga ri maKriste loko va ku vona va ta thlela va vona a varhandziwa va vona kambe. Mina ndza ti khoma ndzi miyela hi xinhluniphu, kambe ndzi navela a ku vutisa: “I nchini xi ku tshembisaku leswaku wena u ta thlela u vona a varhandziwa va wena kambe?” a tiyiso hi le ya ku vona a vana masungulo ya ku kholwa ka vona, vo va ni ku navela tsena.

Ku patsa swimbirhi na swimbirhi a hi ntlanu

Pawulo a kandzakanya a Evhangeli hi tindzimana timbirhi tsena (1 Vakorito15:3-49, ndzaku a tirhisa a tindzimana ta 54 a kuva a seketela a mhaka yin’we tsena: ya ku pfuka eku feni. Ha yini xana? Hikuva a ku vona munhu na pfukile eku feni a swi endleke a siku-ni-siku! Kutani Pawulo a tsala a mavito ya vanhu lava nga vona Yesu na pfukile. Ku tala ka vanhu lava a va ha hanya loko Pawulo a tsarile a papila ra yena eka kereke ya le Korito. A xi nga ri xi hitani kumbe mafenya. A swi yo humelela ha kunene. Wena u nga enhleketa a ku khunguvanyeka ka Pawulo namunhla loko u twa leswaku vanhu vo kari va ti tsyaka a maKriste, kambe

va ala mhaka ya ku pfuka ka xivhiri ka Yesu? Eka Pawulo swi fana ni ku vulavula hi khola ra mune wa makhona kumbe ku nyimela a mhaka le yi nge ku patsa swimbirhi ni swimbirhi u kuma thlanu; a swi vulavuri.

Pawulo a vulavurile hi tshima-tshima mayelano ni ta ku pfuka ka vafi, hikuva a ku nyimela ka xikriste eka matilo ni vutomi ndzaku ka rifu a kute hi kupfumela lo ko phuphutela kumbe ku navela ka manyawu. Kambe kuta hi tiyisweni le yi tiyeke. Leswo swi hi tiyisa leswaku kunene-nene leswi Hosi Yesu a nga swi vula ha yena swi endlekile. Loko a swi nga endlekangi, a hlamulo wa kona u ri wa ku pfala a xitolo u va u thlela ekaya. Kumbe a hi ta va hi ri swiphukuphuku swo-fa-mahlu, kumbe vanhu va ku hanya hi manyawu. Kumbe, ta ni leswo a Bibeles ri vulaku swona, a hi tava na, “hi tlula vanhu hikwavo hi khombo” (1 Vakorito 15:19). Swi ri loko hi ta pfuka, kutani hi fanele a ku enhleketa kutsongunyana hi ta vutomi le byi nga herike na ha ri la a misaveni.

Kupfumala ka matimba

Loko ndzi endla a swi vutiso eka vanhu leswaku i nchini a Evhangeli ke, va kona lava ingi vo lava ku ndzi nyika a hlamulo wunene. Vona va vitana Yesu ta ni Kriste, hi mikarhi yo tala va vulavula hi ta tirho lowo a nga wu endla a xihambanweni. Kambe swa hlamarisa hikuva vona va nyima ko laho tsena. Vona va lanhla Yesu na va nga

enhleketi hi ku mususa ensireni! Ku tala ka va Evhangelika va hanyisa xi swoswo a vutomi bya vona. Vona va ri tiva a rivalelo ra swi dyoho swa vona, na kambe va ni tshemba ya ku ponisiwa ka vona, kambe a vutomi ra vona i ra vahluriwa, ku fana ni hlamulo ya xi vutiso xin'wana ndzi endlaka loko ndzi le kari ndzi endla a swi kambelo.

Loko ndzi kuma karhi wa ku tlamusela hi ta Evhangeli eka munhu kumbe eka tlawa wa vanhu vo kari, ndzi rhandza a ku endla a xi vitiso xa ku kambela. Ndzi rhandza a ku vutisa leswi: “Loko Yesu a nga si tekeriwa ematilweni, i yini a nga tshembisa a va dyondzisiwa swa ku va ta amukela ke?”

Mune eka chume wa vanhu vu buluka va ku: “Moya lowo Kwetsima”. Hambe leswi i nga tiyiso hi tlelo rin'wana, kambe a hi swona leswo Yesu a nga swi nyinga nkonka. Eka Luka 24:49 ni Mitirho 1:8, Yesu a thsembisiri a va dyondzisiwa va yena leswaku va ta amukela matimba loko Moya lowo Kwetsima u fika eka vona. Ku tala ka vaKriste a va swi koti a ku tlamusa a mhaka leyi, hi vulavula hi swilo leswi swi nga ri ke na risima loko a mhaka yi ri ya Moya lowo Kwetsima. A mhaka ya nkonka i *matimba* kutani leyi i mhaka leyi a maKriste hikwawo va fanele a kupfumela eka yona. Yesu a hi thsembisiri a matimba ya ku pfuka leswaku hi hlula hi wona a mintamu ya mimoya leyi yi hi lwisaka. A matimba lawa hi wona ma nga pfuna Yesu a ku endla mahlorhi lawa a nga ma endla. Hikwawo a vula swilo swo hlamarisa ngopfu loko a vurile a byela a va dyondzisiwa va yena a ku vona va nga endla a malhorhi

makulu ku hlula lawa yena a nga ma endla, loko a ri a misaveni (Johane 14:12).

Swa vavisa ku tiva leswaku ku tala ka valandzeri va Kriste a va na wona a matimba lawa ya ku pfuka, kutani a va koti ku vona a makhokholo ya satana loko mawa a vutonweni ra vona (2 Vakorito 10:4-5) ni mihlamulo yo hlamarisa ya swi khongelo swa vona (Marka 11:22-24) kambe a hi vanhu tsena va dhyngaka a matimba ya Hosi, ni tihuwana ni makereke lawa a mapfura ha Yesu siku ri n'wana, sweswsi a va ha voninge ni kutsongo. Vona a ha ri na matimba, ku pfura ka vona ku hundzulukile wu khongoti ro kari ro kala matimbanyanana. Ta ni hi leswi a Muchumayele wa khale Samuel Chadwick a nga vula swona: a misava yi ngi kholwe eka vukhongoti ro kala matimba ya le tilweni. Kupfumela ka mianankanyo, kereke ya ku nhlengeleta vanhu tsena, ni Evhangelu yo nyawuka swi nga beliwa mavhoko, kambe swi ngi hundzule munhu. A Evhangelu a hi matimba ya ku ponisiwa tsena, kambe na swona i matimba ya ku hanya.

Kuhetelela

Xana hi swona ke?

Masiku ndzhaku ndzi bhukerile a mhaka yo kari eka TV ya ku vulavula hi fumu wa vaRhoma. A mahaka leyi a yi vulavula khanghle hi ta Rhoma kota tshindza wa vuhluvuki ra vumunhu ra vuxene ekarhini wo lowo. Ku tala ka

MaKriste va dzuka loko vatwa leswaku a vaYuda a va ri vanhu vo dzeleka, kutani Yerusalema a wu ri muti wa ri hansi loko ku hambanisiwa ni Rhoma. Kambe a Xikwembu ewutiveni ra Xona le ri kalaka ri nga heli, Xi hlavurile a muti lowo u lwisiwaka a xi tikwanini xa fumu wa vaRhoma a kuva Xi rhumela a ntwanano wa xona lo'wuntshwa hi kolano ka N'wana wa Xona, Mesia. Ku tala ka vaRhoma va anankanya leswaku a swi twisiseke leswaku a kuponisiwa ka misava ku nga fika hi le Yerusalema na Rhoma a ri ntshindza wa fumu ra misava. Xana swa koteka?

Kambe hambani namunhla, va kona a varhoma lava va ku tisasekisa a xikari ka hina, van'wana va le makerekeni ya hina. Vona va ha nhlamala swa ku a kuponisiwa ku nga ta hi kuvula nchumu wo nabyala swinene. Vona a va kholwe leswaku a munhu a fanele ku kholwa tsena tiyiso ya marito yo nabyala a kuva u amukela a vutomi byintshwa ni matilo. Kunene-nene swi fanele a ku nabyala hikuva Yesu a vurile a ku a fumu wa Yena wa lava va kupfumela ka ku kufana ni ka vatsongwana. Yena a byela la vakulu leswaku va fanela ku fana ni swinhlangi hikuva swona swi twisisa a swilo swo nabyala. (Matewu 19:14; Marka 10:15; Luka 18:17).

Wena u ta endla yini ha Yesu?

I karhi wa ku heta a mhaka leyi ya ku vulavula hi Evhangelii. Hambani leswi a xibukwana lexi xi vulavulaka hi

Evhangeli ni ku vilela lo ku kulu ka ku a va pfumeri va Evhangeli va ri ni ku kholwa kun'we loko i nga va masungulo yo kandzankanya na ma ri matimba eka vukriste, hi fanele a ku tsundzuka mi kari hikwayo leswaku: A Evhangeli yi vulavula hi Yesu. Yesu hi yena Evhangeli! Hi Yena Mesia. Yesu hi Yena loyi a nga fela a swi dyoho swa hina. Yesu hi Yena loyi a nga pfuka eku feni. Leswi hi endlaka swona hi Evhangeli i ta va leswi hi endlaka swona ha Yesu. Xi kombiso xo saseka xa Evhangeli hi lexi xi landzelaka:
Emasungulwene ya buku, “ Leadership Jazz” Max De Pree a tsala leswi:

“Ester, nsati wa mina na mina hi ni xintukulwana, a vito ra xona hi Zoe, hi xi Girika swi vula ku vutomi. Yena a tswariwile a karhi u nga si fika, yena a tswariwile na a ri mutsongo ngopfu, a xi ngwavila xa mina xa muchato a xi nghena eka voko ra yena hikwaro ku ya fika eka kantla ra yena. A mudhahi loyi a nga n'wi lavisa hi khambe ro sungula a hi byerile leswaku Zoe a to hanya a masakunyaka ya 1-3 tsena. Loko Ester na mina hi yile a xibhendhlela hi ya vona Zoe a ndhaweni leyi a ri ka yona na hlayisiwa hi va dhahi na va n'wi thlomile a mathubhu a mirini wa yena hikwawo, yena a fanele a kudya ni kuhefumula hi mathubhu.

a swilo swi tlula a pimu hikuva a tatana wa yena wa xivhiri a tshutshumile a n'wana wa hina eka wheti leyi yi nga landziwa hi leyi Zoe a nga tshwariwa ha yona. Loko

mudhahi Ruth a swi tivile leswo, munhu wa vutlari ni vunene, yena a ni byerile leswaku: “Eka mikarhi le yi taka wena u fanele a kuva tatana wa Zoe. Ndzi lava a ku hamba u ta laha xibhendhlela masiku hikwawo, loko u fika ndzi lava a ku u kwimba a miri, melengi ni mavhoko ya yena hi litiho ya wena. Loko wa ha mukwimba ndzi lava aku u vula leswaku wa murhandza hi makhambi yo tala hikuva yena a fanele a ku tiva a ku kwimba ka wena ni rito ra wena.”³”

Lexi xi khombiso xa xinene xa Evhangelu. Xikwembu xi vonile a ku vilela ka hina loko ku kulu. Yena a wa swi tiva leswaku a hi vileri tsena a ku twa a rito ra Yena kambe hi vilela ni kukwimbiwa hi Yena, kutani Yena a rhumerile yesu a n’wana wa Xikwembu loyi a nga ta a ta hi Kwimba a va a vulavula evutotwini ra hina. Yena a hi kobile a tshamele ra Xikwembu tatana hokolaho ka mahlori ni ku hanyisa ka kutwelana a wusiwana na kombisa leswaku Yena i Kriste, a N’wana wa Xikwembu. Yena a kwimbile a vutomi ra hina hi ku halata a ngati ya Yena a Xihambanweni (hikwalaho ka swidyoho swa hina) ni Sirha ra phanga (hikwalaho ka vutomi ra hina le’rintswa), le ri huwelelaku siku rin’wana ni rin’wana ri ku: Leyi i rirhandzo ra mina eka n’wina.

Kutani i nkarhi wa ku vutisa, wena u vekile a ku tsemba ka wena eka Evhangelu leyi xana? Kutani wa swi pfumela leswaku wena u mudyohi ni leswaku a swidyoho swa wena swi ku hambanisa ni Xikwembu? Wu kona karhi a vutonwini ra wena laha u nga fika ka ku u swi vona

leswaku a kuna nchumu lexi wena u nga xi enldaka a kuva u kuma a matilo? Loko u fikile ka ku swi tiva sweswo, wena u endlile a nchumu xa xin'we a xi sarile ku xi endla ke? Ku thsemba a musa wa Xikwembu ni ku pfumela leswaku Yena a rhumile Yesu eka wena; Yesu a fele a swidyoho swa wena; leswaku Xikwembu xi pfuxile Yesu eku feni hikwalaho ka wena.

Kumbe, ku swi vula hi ndlela yin'wana, wena wa pfumela, swoswi, leswaku Xikwembu xi ku rhandza swinene? Ndzi vula leswaku, yena kunene wa ku rhandza? I tiyiso! Varhoma 5:8 yi ri a Xikwembu a xi vulanga tsena leswaku xa ku rhandza, Xona xi kombisile swa ku xi kurhandza ngopfu hi kurhumela a n'wana wa Xona, Yesu, Mesia, leswaku a ta ku fela.

Loko wena u nga si twa a rirhandzo leyi, kambe u vonile hikwaswo leswo biha u nga swi endla swi rivaleriwa hi Xikwembu; loko wena u nga si twa a matimba ya ku pfuka, kumbe loko u nga si swi tiva ha kunene leswaku waya a tilweni a kuya tshama na Yesu siku rin'wana, kutani namunhla hi rona siku.

Wana hi matsholo u va u huwelela eka Xikwembu sweswi u va u vula a kuvilela ka wena eka Yena, u va u kholwa eka Evhangel: **Kriste a fele a swidyoho swa mina u thlela a pfuka hi siku ra vunharhu.**

Wa amukeleka eka vutomi le'rintshwa.

Loko wena u hlavurile a ku tshemba eka Evhangeli, kumbe u lava a ku tiva swin'wana, ndzi tsalele: dpley@servingbb.org. ndzi ta nkhensa a ku kukhongelesa.

Mabuku man'wana

¹Roy E. Ciampa and Brian S. Rosner, *The First Letter to the Corinthians*, Pillar New Testament Commentary. Accordance electronic ed. Grand Rapids: Eerdmans, 2010, 746.

²Dallas Willard, *The Spirit of the Discipline*, San Francisco: Harper & Row, 1988, 83.

³Max Depree, *Leadership Jazz*, Second Edition, NY: Doubleday, 2008, 1-2.